

Partiledarna tillfrågade om amatörkultur

Alla partier utom fp vill utveckla amatörkulturen

Amatörkulturens samrådsgrupp, **ax**, består av 16 medlemsorganisationer med över 700 000 medlemmar och många gånger fler deltagare i verksamheter och besökare på arrangemang, hembygdsmuseer... **ax** bildades för tio år och har sedan dess arbetat för uppvärdering av amatörkultur i kultur- och folkrörelsepolitiken. Detta har lett till flera erkännanden inte minst i regeringens och riksdagens aktuella behandling av folkbildningsfrågor. Men inga konkreta åtgärder.

ax undrar om de politiska partierna vill gå från ord till handling under nästa mandatperiod.

ax har frågat Göran Persson, Fredrik Reinfeldt, Lars Leijonborg, Göran Hägglund, Lars Ohly, Maud Olofsson och Peter Eriksson / Maria Wetterstrand hur deras parti vill arbeta för amatörkultur och allas möjlighet till eget skapande.

Partiernas svar kan sammanfattas i följande punkter:

- ★ Sex partier, alla utom fp, beskriver sin syn på amatörkulturens betydelse för kulturlivet, individen ...
- ★ Fem partier säger ja till en utredning om amatörkulturens ställning, ansvar och utveckling. Övriga: c kan överväga utredn., fp, ser att ansvaret är oklart.
- ★ Tre partier, s, kd och v utlovar ökat stöd nu. Mp föreslår också ökat stöd men anger inte när.
- ★ Tre partier, kd, v och mp vill bryta ålderssegregation i kulturlivet genom att stödja åldersintegrerad verksamhet.
- ★ Fyra partier, kd, v, c och mp vill att idrottens förmåner också ska gälla ideellt kulturarbete.

Det är inte helt lätt att tolka partiernas svar. Nedan ges vår sammanfattning fråga för fråga.

ax' frågor och partiernas fullständiga svar kan du läsa HÄR www.amatorkultur.nu/document/fragasvar2006.pdf.

Tema 1 – Amatörkulturens betydelse – stödet till utövande och till organisationerna

	s 	m 	fp 	kd 	v 	c 	mp
Amatörkulturens roll i framtidens kulturliv	Amatörkulturen är mycket viktig. Den skapar en grund för alla människors möjlighet till eget skapande och ut-	Förnyelse inom kulturområdet är nödvändig för att inte arbetsformerna skall stelna och visionerna glömmas		Amatörkulturen är viktig för kultursverige. Både proffs och amatörer behövs och är inte utbytbara.	Amatörkulturen är fantastisk. Samhället har behov av den kraft amatörkulturen utvecklar.	Amatörkulturen är en självklar del av det lokala kulturlivet och en grogrund för den enskilda människans växande och	Amatörkulturen fyller en väldigt viktig roll. Ytterst handlar det om att ge alla människor möjlighet att själva

	veckling. Den är också en nödvändig plattform för den professionella kulturen. Amatörkultur och professionell kultur berikar varandra ömsesidigt.	bort, där spelar amatörkulturen en viktig roll.				en inspirationskälla i det lokala samhället. Amatörkulturen är en viktig resurs i kulturlivet och samhället. Det är av stor vikt att amatörkulturen prioriteras och utvecklas.	aktivt utöva musik, teater, dans, måla, skriva och annat som hör den levande kulturen till.
Utövande	Med ökat anslag till organisationer och stärkt stöd till den svenska folkbildningen, med vilken amatörkulturen har ett oerhört produktivt samarbete, vill vi slå vakt om amatörkulturens möjligheter att utvecklas och växa. Det är viktigt att ge amatörkulturen ekonomiska möjligheter att utvecklas och statsbidrag skall vara en del av denna finansiering.	Idéer från Stiftelsen Framtidens Kultur är värda att utveckla om projektfaddrar, som länkar konstutövare och institutioner, institutioner med frivilliga krafter och lokal amatörkultur samt en utredning om hur kulturarvsinstitutioner kan öka sina sponsorintäkter.	Kulturen behöver finansiering från flera håll, staten, regionerna, landsingen och kommunerna men också från fristående kulturstiftelser. Statliga medel bör omfördelade till regionala kulturverksamhet. 2005 föreslogs 51,5 miljoner kronor.	Vi vill också ha bättre tillgång till kulturlokaler. I vår budget har vi anslagit 3 miljoner utöver regeringen till icke-statliga kulturlokaler.	Amatörkulturen lever av sin och sina utövares egen kraft även utan det officiella samhällets stöd. Den är alltså billig för samhället. Desto större anledning att ge det stöd den ändå behöver för att kunna utvecklas vidare och samverka med övriga kultur- och samhällssektorer.	Amatörkulturen behöver utöver sina eldsjälars mötesplatser och pedagogiskt och ämnesmässigt stöd. Stat och kommuner måste skapa goda förutsättningar via stöd till allmänna samlingslokaler och folkbildning och generösa utrymmen för amatörkultur.	Miljöpartiet vill satsa 1 miljard ytterligare på kulturen. Områden vi särskilt pekat ut är just ökat stöd till amatörkultur och barnkultur. Vi vill se ett större samspel mellan professionella kulturinstitutioner och amatörkulturens organisationer.
Organisationer	Har i folkbildningspropositionen beslutat öka anslaget till amatörkulturens centrala organisationer.		Folkpartiet anser att det huvudsakliga ansvaret för stöd till amatörkulturen är en lokal och regional fråga.	ax och amatörkulturorganisationerna föreslogs ökat anslag 2006 med 5 miljoner kr.	Amatörkulturens centralorganisationer ska tillföras tillräckliga medel, i första hand 25 miljoner kronor för 2007.		Vi har föreslagit vissa ändringar i bidragssystemen och avdragsrätten för att förenkla för amatörorganisationerna.

Tema 2 – Amatörkulturen värd en utredning – Vem tar politiskt och samhälleligt ansvar?

	s 	m 	fp 	kd 	v 	c 	mp
Utredning om amatörkulturens villkor – ansvar, statistik, utveckling	Ansvaret är delat mellan olika politik-områden. I folkbildningspropositionen utlovas en fördjupad analys av samspelet mellan dessa områden och deras ansvar för amatörkultur.	Ja, m ser ett värde i att frågan om amatörkulturens ställning, ansvar och utveckling blir föremål för en utredning.	Ingen ståndpunkt, men kan instämma i att ansvarsförhållandena är många gånger oklara.	Ja, kd håller med ax om att det behövs en utredning.	Ja. Det offentliga ansvar för amatörkulturen måste förtydligas. En möjlighet är att ax ges ett samordnande ansvar – i likhet med Riksidrottsförbundet.	Vi är beredda att överväga behovet av en utredning.	Vi stöder tanken på en utredning, men vill gärna ha en dialog med organisationerna innan. Vi har också påtalat bristerna i den statistik som förs.

Tema 3 – Stöd till ungdomar i åldersintegrerad verksamhet

Betydelsen av åldersintegrerade verksamheter?		Vi föreslår en särskild kulturpeng som skall gå till alla grundskoleelever för att dessa skall ges möjlighet att möta kultur i alla former.	Folkpartiet ser åldersintegrerad verksamhet som något positivt ...	Vi lever i ett samhälle som på många sätt är segregerat. En tydlig klyfta i samhället går mellan ung och gammal.	Vi ser positivt på åldersintegrerad verksamhet - liksom på att ungdomar ska ha eget inflytande över egna verksamheter. Detta kan skapa konflikt när det gäller bidragsgivningen.	Åldersintegrerade verksamheter är mycket positiva.	Vi har påtalat problemet att bidragssystemen inte är anpassade efter åldersintegrerad verksamhet, som ju ofta är fallet i kulturorganisationerna.
Stödet till åldersintegrerade verksamheter?	Översyn pågår om stödet till ungdomsorganisationer. Det viktigaste är att stödet går till ungdomarna själva.		men föreslår inte på nationell nivå några särskilda stöd till den verksamheten.	Den statliga politiken hindrar i vissa fall generationsövergripande arbete. Regelverket för stöd till barns och ungdomars kulturutövande bör ses över och förenklas.	Vänsterpartiet föreslår en ny stödform till föreningar med generationsövergripande verksamhet.	Folkbildningen har en viktig roll. Vi har med stor glädje konstaterat att regeringen ökar anslaget till folkbildningen med 400 miljoner kr lika mycket som Centerpartiet föreslagit.	Vi stöder en förändring i den riktning som AX förespråkar. Så att verksamhetsstödet till barn, ungdomar och äldre görs oberoende av gruppens ålderssammansättning.

Tema 4 – **Folkbildning och amatörkultur**

	s 	m 	fp 	kd 	v 	c 	mp
Amatörkultur inom folkbildningen och samspelet mellan amatörkulturorganisationer, studieförbund och folkhögskolor?	För att bevara den svenska traditionen med en fri och frivillig folkbildning behövs starkt statligt stöd. 400 milj. ökat stöd till folkbildning 2007 påverkar amatörkulturens förutsättningar. Folkhögskolor och studieförbund bör bjuda in till ännu bättre samarbete.	Samspelet mellan de olika aktörerna på kulturområdet är självfallet viktigt. Statens uppgift i detta sammanhang skall vara att ta bort hinder för en samverkan.	Vi är nöjda med att studieförbunden inrymmer en stor del av amatörkulturen, men kan instämma i att ansvarsförhållandena många gånger är oklara. Studieförbund i tillväxt ska inte missgynnas och nybildade studieförbund samt samverkansprojekt ska snabbt ges stöd.	Folkbildningsrådet bör ges i uppdrag att finna stödregler som är bättre anpassade till verksamheter där det är naturligt, och ibland rent av nödvändigt, med större grupper som orkestrar och sång.	Formerna för samspelet mellan folkbildning och amatörkultur bör behandlas av utredningen som vi stödjer skall genomföras. Se 2 ovan.	Amatörkulturen är en inkörsport för många unga till kreativt skapande, vilket kan leda till skapande verksamhet i vuxenlivet. Staten bör inte detaljstyra vilka uttrycksformer som ska prioriteras. Detta måste folkbildningsorganisationerna ansvara för.	Vi ser positivt på att det skapas nya konstellationer till förmån för amatörkulturens potential att ge människor kultur i dess olika former. Det är viktigt att kriterierna för folkbildningen är så fria som möjligt, så att utbudet är så brett som möjligt.

Tema 5 – **Skatter och regler**

Skattepolitiken och det ideella föreningslivet. Idrottsrörelsen har särskilda regler. ax har föreslagit motsvarande förmåner för amatörkultur.	Idrottsskattekommité föreslår förenklade och tydligare skatteregler för idrottsföreningar. Även ideella föreningar föreslås få slopad reklamskatt.	Vi föreslår att det tillsätts en utredning om en gemensam momssats för kultursektorn.	Folkpartiet driver att skattereglerna för sponsring ska ändras så att sponsring av kulturändamål underlättas.	Ledare inom ideellt arbetande organisationer ska få samma villkor som idrottsrörelsens ledare. Vi vill ha en översyn för att få rimliga regler och regler som gäller för alla, inklusive kulturen. Tyvärr fortsätter regeringen att prioritera idrotten.	Beskattningen ska underlätta och stimulera ideell verksamhet, engagemang och ideellt ledarskap. Kulturföreningar ska ha samma möjligheter som idrottsföreningar att betala ledarvoden upp till ett halvt basbelopp utan att betala sociala avgifter.	Ideella sektorns administration ska vara enkel. Reglerna ska kunna förstås utan specialkunskaper. Idrottens förmåner bör omfatta alla allmännyttiga organisationer. Fler unga skulle få sommarjobb som hjälpledare och på läger. Fler skulle få naturlig kontakt med kultur.	Miljöpartiet driver att samma skatteregler som idag finns på idrottsområdet ska omfatta även kulturorganisationer.
---	--	---	---	--	--	--	--

Tema 6 – Ett handslag för kultur

	s 	m 	fp 	kd 	v 	c 	mp
<p>ax har föreslagit ett handslag för kultur – för barns och ungdomars egna aktiva skapande i likhet med handslaget med idrottsrörelsen som genomförs just nu.</p>	<p>Ungkultur 07 ska långsiktigt stärka kulturen för, av och med barn och ungdomar, främja samverkan och nätverkande för en bättre resursanvändning, förstärka och sprida föredömliga arbetsformer, men också prioritera barns och ungdomars eget skapande och öka ungas inflytande och delaktighet i kulturlivet.</p>	<p>Vi föreslår höjning av det totala stödet till kulturen med en satsning på kultur för barn och ungdomar, något som kan ses som ett handslag för kulturen på samma sätt som vi föreslår ett nytt stöd för idrotten som skall ersätta dess handslag. Ofta är det kulturen som drabbas av sparkrav. Vi föreslår statligt stöd på 170 miljoner kronor, som skolor får söka för aktiviteter där barn får ta del av professionell kultur.</p>	<p>Folkpartiet anser att barn och ungdomars tillgång till ett rikt kulturutbud ska vara prioriterat i kulturpolitiken. Bland dem som är unga i dag finns den kulturellt medvetna publiken i framtiden och här finns framtidens kulturskapare.</p>	<p>”Ett handslag med idrotten” är ett bra, men tidsbegränsat projekt. Vi skulle helst se långsiktiga finansieringslösningar som ger möjlighet till planering och framförhållning.</p> <p>En av kristdemokraternas prioriteringar är barns kultur och kultur för barn. Kulturen måste få en plats i förskolans och skolans vardag, över hela landet. Därför har vi föreslagit ett helt nytt statligt anslag på 170 miljoner årligen till kultur i förskola och skola.</p>	<p>Vänsterpartiet ställer upp på förslaget att handslaget för idrott ska följas upp med ett handslag för barnkultur i enlighet med det förslag som Aktionsgruppen för barnkultur har lagt fram.</p>	<p>Vi ger 120 miljoner kronor per år till unga människors kultur via Statens kulturråd. Det skall ske på ungdomars egna villkor och oberoende av vuxnas idéer och ambitioner. Ungdomarna skall ges ökad makt att själva bestämma över, och skapa, sin kultur. Det ökade anslaget kallar vi för KULmiljoner vilket står för ”kultur till unga i hela landet – av unga, med unga, för unga”</p>	<p>Vi vill kraftigt utöka kulturanslagen och där ha ett särskilt fokus på barn och ungdomars möjligheter att såväl utöva som uppleva kultur - inte minst i skolan. Förslaget om ett handslag liknande det med idrottsrörelsen är därför intressant.</p>